

І. Хомич, С. М. Святлош

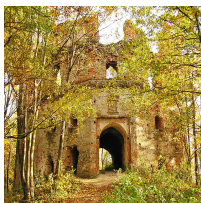
Добромиль

ДОБРОМИЛЬ – місто Старосамбірського району [Львівської області](#). Знаходиться на р. Вирва (притока Вігору, бас. Вісли), pobl. підніжжя Карпат, за 117 км від обл. центру, за 24 км від райцентру та за 6 км від залізнич. ст. Хирів. Площа 7,4 км². Насел. 4976 осіб (2001, складає 85,4 % до 1989), переважно українці. Через Д. проходять автомобіл. шлях Самбір–Мостиська та залізниця Хирів–Перемишль. Має автобусне сполучення з рай. і обл. центрами. На тер. Д. виявлено сліди поселення культури карпат. курганів (1 тис. н. е.), у околицях – знахідки мідно-кам'яного віку. Вперше документально згадується від 1374, коли князь Владислав Опольський передав роду Гербуртів земел. володіння у долинах річок Вирва й Стривігор (Стрв'яж). 1450 М. Гербурт на Сліпій Горі pobl. Д. збудував дерев'яний замок. 1497 під час нападу татар більшість будівель та замок згоріли. У тому ж році польс. король Я. Ольбрахт на прохання тодіш. власника А. Гербурта надав Д. статус м-ка з дозволом проводити ярмарки. 1566 львів. каштелян С. Гербурт домігся від короля Сигізмунда Августа надання м-ку Маґдебур. права та звільнення на 15 р. від податків. Згодом місто було обнесене кам'яним муром, на Кам'яній Горі збудовано кам'яну фортецю (залишки збереглися донині). Станом на 1584 у Д. мешкали 7564 особи, було 524 дерев'яні і муровані хати, 3 церкви, костел. Насел. здебільшого займалося ткацтвом, солеварінням і торгівлею. 1606 у Д. оселився без права виїзду видат. політ. діяч Польщі Я.-Ф. Гербурт (1567–1616), котрий запросив із Кракова друкаря Я. Шелігу і 1611 заснував тут друкарню, у якій видано низку творів польс. письменників та істориків – С. Ожеховського, Вінцентія Кадлубека, Я. Длуґоша, а також самого Я.-Ф. Гербурта, зокрема його кн. «Zdanie o narodzie ruskim», у якій обстоював права українців сповідувати православ'я і виступав проти Берестей. унії 1596. Разом зі своєю дружиною Є. Заславською він був фундатором монастиря (1613, нині [Добромильський Свято-Онуфріївський монастир ЧСВВ](#)). 1622 для

погашення боргів родини Гербуртів Д. продано магнатам Конєцпольським. Добромильці брали участь у Визв. війні під проводом Б. Хмельницького, 1650–51 тут був організований військ. загін на чолі з А. Пинчівським. Після Берестец. битви 1651 польс. адміністрація наклала на місто контрибуцію, а насел. зазнало репресій. Бл. 1700 греко-катол. священник місц. церкви Різдва Пресвятої Богородиці С. Коростенський на остан. сторінці літургій. книги написав т. зв. Добромильський літопис (вперше витяги з нього видрукував А. Петрушевич, а повний текст літопису подав В. Антонович), де зафіксував інформацію про стихійні лиха і найважливіші політ. події за період від 1648 до 1700 (події, що мали пряме відношення до Д., не згадуються). Після 1-го поділу Польщі 1772 Д. перейшов до складу Австрій. імперії (від 1867 – Австро-Угорщина) і став держ. власністю. У цей період характерним є значне збільшення видобування солі. Від 1855 – містечко повіт. підпорядкування, від 1876 – повіт. центр. 1871 через Д. прокладено залізницю, що сприяло подальшому розвитку промисловості. Станом на 1881 у місті мешкало 3025 осіб, працювали ф-ка сірників, миловарня, склозавод, лісопил. і пивовар. заводи, діяли чотирикласна школа для хлопців і трикласна – для дівчат. У 2-й пол. 19 ст. у передмісті Д. виникли нім. колонії – Верхній і Нижній Енгельсбрун. Під час 1-ї світової війни частину населення вивезено у Рос. імперію. 1919–39 – у складі Польщі, від 1939 – УРСР. Жит. зазнали сталін. репресій. 1940–62 – райцентр. Від 23 червня 1941 до серпня 1944 – під нім.-фашист. окупацією. За визволення Д. точилися жорстокі двотижневі бої. До серед. 1950-х рр. діяло підпілля ОУН–УПА. Гол. підприємства: мебл. комбінат, ВАТ «Добромил. пивзавод», АТ «Фенікс» (швейна ф-ка), цегел. завод, бетон. цех, ВАТ «Добромильський ДОК». У місті – СПТУ, заг.-осв. школа, допоміжна школа-інтернат, муз. школа, дитсадок; лікарня; б-ка, Будинок культури; є відділ. банку. Реліг. громади: УПЦ КП, УГКЦ, РКЦ. Пам'ятка архітектури – костел Преображення Господнього (збуд. 1705 у стилі рококо). На г. Радич – заповідна територія з рідкіс. лісами червоного бука. Серед видат. уродженців – правознавець, лікар [С. Гик](#), д-р істор. н. [М. Кріль](#); перекладач, літературознавець [Р. Гамада](#); майстриня худож. вишивки [М. Брикса](#); піаністка [Д. Колесса-Залеська](#), актор, засл. арт. УРСР [В. Глухий](#).

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Доброміль / І. Хомич, С. М. Святлош // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-22449>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).